

ÅRSBOK 2009

Tema:
Barn och Klimat

Plan

För och med barn

4	Förord
6	FN:s barnkonvention grunden för Plans klimatarbete
8	Att vara förberedd räddar liv
10	Barn ger unika perspektiv på klimatrisker
12	Aktionsforskning ur barnets perspektiv
14	Barn kan förhindra katastrofer!
18	Plan Sveriges insamling vid katastrofer
20	Projekt för hållbar utveckling!
22	Unga journalister aktiva på klimattoppmötet i Köpenhamn
24	Joseph, 12 år - yngst på COP15
26	Klimatet nästa hot i krigsdrabbade Sierra Leone
30	Organisation
33	Fadder i Plan
34	Internationell och nationell verksamhet under året
35	Vårt arbete för barns rättigheter under året som gått
38	Barns rättigheter - Sverige
40	Plans arbete i Asien, Afrika och Latinamerika under året
43	Ekonomisk rapport för verksamhetsåret 2008-07-01 – 2009-06-30

Förord

Enligt Earth Institute spås hälften av människorna i världens fattiga länder om 15 år bo i högriskområden för stormar och översvämningar. Vissa regioner riskerar att bli obeboeliga på grund av torka, vilket gör att jordbruksproduktionen minskar och hungersnöden ökar. Om 10 år antas 75-250 miljoner afrikaner lida svår vattenbrist, och mellan 2000 och 2010 väntas den globala uppvärmningen ha lett till att 175 miljoner barn drabbats av naturkatastrofer.

Klimatproblemet sågs länge som en miljöfråga, men i dag vet vi att klimatförändringen är ett hot mot samhället i stort. Inom den närmaste framtiden kommer utvecklingsländerna att få ta de svåraste konsekvenserna, samtidigt som de har minst resurser till att förebygga katastrofer. Att vissa länder är särskilt utsatta beror givetvis på att de ligger i känsliga klimatzoner, men framför allt beror det på att de är just fattiga. Ett land med en svag regering och en starkt begränsad budget har små möjligheter att förebygga och hantera katastrofer.

De som drabbas allra hårdast är barnen, och Plans klimatarbete tar avstamp i det faktum att miljontals barns rättigheter kränks till följd av naturkatastrofer som kan härledas till klimatförändringen. Deras rätt att överleva och utvecklas hotas om undernäringen och barnadödligheten ökar. Rätten till utbildning och jämlikhet kränks när katastrofer tvingar familjer att fly eller berövar dem deras försörjningsmöjligheter. Då är det inte ovanligt att barnen, framförallt flickorna, tvingas sluta skolan för att bidra till familjens inkomster.

Att barn är särskilt drabbade innebär inte att de är passiva offer för klimatförändringen. Tvärtom är de viktiga aktörer som kan påverka utvecklingen inom klimatområdet! Plan Sveriges klimatrelaterade verksamhet utgår från Plans internationella arbete med riskreducering - att minska fattigas utsatthet i samband med naturhändelser. Syftet är att dämpa effekten av klimatförändringen och att minska skadeverkningarna när nya katastrofer inträffar.

Det görs bland annat genom att risker i närområdet kartläggs tillsammans med barn och deras familjer. En risk kan till exempel utgöras av en flod som årligen svämmar över och hotar bebyggelse och infrastruktur, eller en skola som hotas av ett möjligt jordskred.

Under det gångna verksamhetsåret har Plan Sverige arbetat intensivt med att lyfta frågan om barns rättigheter kopplat till klimatförändringen. Vi har bland annat deltagit i revideringen av internationella Plans strategi för humanitärt och katastrofförebyggande arbete, som beräknas antas under nästa verksamhetsår, och samarbetat med Institute of Development Studies (IDS), kring forskning om barns rättigheter i samband med klimatförändringen. Läs mer om detta på sidan 12.

I det riskreducerande arbetet är en av Plans största styrkor att vi sedan lång tid tillbaka bedriver utvecklingsarbete med lokala partners i områden där barn redan i dag påverkas av klimatförändringen. Vi har varit engagerade i katastrofarbete sedan organisationen grundades på 30-talet, och mellan 2001 och 2006 svarade Plan på 151 katastrofer. Vi har lång erfarenhet av att arbeta med deltagandemetoder som möjliggör för barn att göra sina röster hörda och respekterade. Det har de rätt till!

ANNA HÄGG-SJÖQUIST
GENERALSEKRETERARE
PLAN SVERIGE

FN:s barnkonvention grunden för Plans klimatarbete

Barnen har bidragit minst till det förändrade klimatet, men är ändå de som drabbas hårdast av klimatförändringens negativa effekter. Deras rättigheter kränks på en rad allvarliga sätt trots att antagandet av FN:s barnkonvention medför att världens stater har ansvar för att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda - även i relation till de situationer som klimatförändringen medför.

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs 1989 och ratificerades av Sverige 1990. Plans rättighets- och utvecklingsarbete utgår från barnkonventionens grundprinciper om att alla barn har samma rättigheter och lika värde och inte får diskrimineras, att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet, att barn har rätt att överleva och att utvecklas samt att barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör barnet.

Barn har rätt att utvecklas med allt vad det innebär: att kunna gå i skolan, att få ha en god hälsa och goda levnadsförhållanden och att växa upp i en trygg och säker miljö.

De rättigheter i barnkonventionen som riskerar att kränkas till följd av de negativa effekterna av klimatförändringen är bland andra:

- Artikel 6 om barnets rätt till liv och överlevnad
- Artikel 24 om barnets rätt till hälsa och sjukvård
- Artikel 28 om barnets rätt till utbildning
- Artiklarna 22 och 38 om barnets rätt till skydd och humanitärt bistånd
- Artikel 12 om barnets rätt att få uttrycka sina åsikter och höras i alla frågor som rör barnet

Barn gör en karta över riskerna sitt närområde, en del av Plans arbete med riskreducering.

Klimatförändringen är ett hot mot samhället i stort, men även mot enskilda familjer och individers överlevnad. Om samhället inte anpassar sig till klimatförändringen, blir både barnens och de vuxnas framtid osäker. Därför arbetar Plan med att förhindra alla kränkningar av barns rättigheter relaterade till klimatförändringen genom att dämpa effekterna av denna, att arbeta riskförebyggande med katastrofer, att stödja lokal anpassning och inte minst genom att lyssna på barn och unga.

Att vara förberedd räddar liv

Att vara förberedd när det värsta händer räddar liv. Plans arbete med riskreducering handlar om just detta: att minska riskerna för nya katastrofer, att minimera skadeverkningarna och att ge människor verktyg att agera när katastrofen trots allt är ett faktum.

Många humanitära principer och konventioner erkänner att barn har rätt till särskilt skydd i katastrofsituationer. Deras rätt att delta bekräftas däremot fortfarande i relativt liten omfattning. I samband med katastrofer får barn oftast rollen som offer snarare än som aktörer som kan förändra samhällen och göra stor skillnad.

Men barn och unga har en viktig roll att fylla när det handlar om katastrofberedskap. De har kraft att driva förändringsarbete och kan bidra med unika perspektiv i att öka lokalsamhällets motståndskraft för katastrofer. Dessutom har de rätt att delta i processen, inte minst genom de artiklar i barnkonventionen som säger att barn har rätt till skydd och rätt att delta i beslut som rör dem.

Plan arbetar för att barn och unga ska lära sig att identifiera risker i sina närområden, att ge dem utrymme att uttrycka sina farhågor och förslag till lösningar och att agera för att förhindra eller mildra effekterna av naturkatastrofer. I detta arbete ingår bland annat:

- Att öka skolornas kunskap om vilka risker som finns och vad som krävs för att förebygga eller hantera dem; till exempel genom att kartlägga problemområden, att utveckla varningssystem och att öka kapaciteten att förbereda sig och att agera.
- Att skapa möjligheter för barn och unga uttrycka sina rädslor och förmedla sina kunskaper till varandra och till allmänheten, till exempel genom teaterpjäser och sånger, eller genom att låta unga utbilda andra unga i klimatfrågor.
- Att sätta barn och ungdomar i kontakt med lokala och nationella myndigheter, så att beslutsfattare får kännedom om vilka kunskaper och kompetenser barnen har.
- Att minska risken för katastrofer genom att stödja de prioriteringar som barn och unga tycker är viktiga. Det kan handla om att flytta skolor som ligger i riskzoner för jordskred eller att uppmäna människor att sluta förorena vatten och närmiljö.
- Att stödja forskning kring hur barn och unga drabbas av katastrofer och hur de kan stärka sin motståndskraft mot sådana.

För att kunna anpassa sig till det förändrade klimatet, måste man inte bara göra närmiljön säkrare utan också förändra attityder och beteenden. Plans erfarenhet visar att barn är mycket skickliga i att identifiera risker och att hitta kreativa strategier för att hantera dem. Barn som fått kunskap i riskförebyggande arbete är dessutom duktiga på att kommunicera riskerna till andra barn och vuxna.

Att medverka i ett sådant projekt ger inte bara ökad kunskap och förståelse, utan kan även hjälpa barn att hantera sin oro för nya katastrofer.

Plan arbetar även med riskreducering på regional, nationell och internationell nivå. Ett exempel är samarbetet med El Salvador, vars befolkning är mest utsatt för katastrofer i världen. Tillammans med landets utbildningsdepartement utformade Plan riktlinjer för riskreducering inom skolektorn, vilket resulterade i att katastrofförebyggande arbete i dag ingår i landets lärarutbildning samt tas i beaktande i planeringen av nya skolbyggnader.

Barn ger unika perspektiv på klimatrisker

Under sina 27 levnadsår har Avianto Amri bevittnat en dramatisk klimatförändring i sitt hemland Indonesien. Genom sitt arbete som expert på riskreducering på Plan får han i dag beslutsfattare att lyssna på barns förslag till katastrofförebyggande åtgärder.

Text: Petronella Lindblom/Plan Sverige

– Jag minns kyliga morgnar och kvällar. När jag andades ut såg jag luften avteckna sig som ett vitt rökmoln mot himlen, berättar Avianto Amri. I dag är luften för varm för att du ska kunna se något liknande.

Till följd av den stigande temperaturen har monsunperioden i Indonesien förskjutits och gjort vädret opålitligt. Framförallt har det skett en förändring i intensitet och frekvens av olika väderfenomen. Skyfall kan komma oväntat. Torkan är längre och översvämningarna stiger till nya nivåer. Barn drabbas hårt av det förändrade klimatet, men deras behov och önskemål kommer sällan med på agendan när olika åtgärder och insatser diskuteras trots att de kan se saker från andra vinklar och uppmärksamma problem som vuxna missar.

– Fattiga föräldrar kämpar för att försörja sina familjer och oroar sig för akuta problem som ekonomi och sjukdomar. Barn däremot är medvetna om att klimatet kommer att fortsätta förändras och bli opålitligare. De har också en mindre fördomsfull inställning till klimatförändringen jämfört med vuxna.

I Indonesien bedriver Plan flera klimatförebyggande projekt som helt utgår från barns perspektiv och idéer. Hittills är 400 barn involverade och Avianto hoppas kunna utöka programmet. Genom att arbeta med riskreducering kan människors utsatthet minskas och deras samhällen anpassas till de ändrade levnadsvillkor som klimatförändringen medför. I det arbetet ger barns iakttagelser mycket viktig information.

– Barn har förmågan att se det enkla i det komplexa. Det behöver inte vara svårare än att utbilda yngre syskon i återvinning eller att plantera träd för att förebygga jordskred och översvämningar. Några barn har i sitt bostadsområde identifierat högrisksområden för jordskred och startat en kampanj för att en stödmur byggs medan andra har startat en kampanj för att öka förståelsen av vattenburna sjukdomar, som riskerar att öka efter en översvämning.

Enligt Plan är det viktigt att myndigheter och beslutsfattare ökar sin kunskap om fördelarna med att involvera barn och unga i de beslutsprocesser som rör klimatförändringen. För att visa att frågan inte bara tillhör de vuxna, bedriver Plan i Indonesien även ett medieprojekt där barn och unga gör egna dokumentärfilmer, som kan användas som ett verktyg för att lyfta klimatrelaterade frågor. Filmerna belyser miljöproblem som de unga ser finns i samhället och visas för föräldrar, grannar, beslutsfattare och kommunrepresentanter.

Barn i Indonesien deltar i ett medietränningsprogram

– Föräldrarna blir stolta och rörda när de ser att deras barn kan göra en film, att det kan påverka. Respekten för barn växer i samhället och barnen blir uppmuntrade av att se att man sätter värde på deras tankar och idéer, säger Avianto Amri.

Aktionsforskning ur barnets perspektiv

Vid brittiska Institute of Development Studies bedrivs ett unikt forskningsprogram. Där försöker man med stöd av Plan ta reda på hur barns rättigheter påverkas av det förändrade klimatet, något som hittills är mer eller mindre outforskad mark. Genom att bedriva aktionsforskning tillsammans med barn bidrar man dessutom till konkreta förändringar på området.

Otaliga forskningsrapporter belyser klimatfrågan ur olika perspektiv, men få tar reda på hur barn drabbas och hur de kan bidra till diskursen. Därför bildade Plan och det brittiska forskningsinstitutet Institute of Development Studies (IDS) nätverket »Children in a Changing Climate« i slutet av 2007. Sedan dess har fler medlemmar anslutit, till exempel Rädda Barnen, Action Aid och flera universitet.

– Idén till forskningsprogrammet kommer från barnen själva, berättar Nick Hall som arbetar med klimatfrågor på Plan i Storbritannien. Under resor till bland annat Filippinerna och Sierra Leone frågade forskarna barn vilka frågor som är viktiga för dem. Nästan alla svarade miljöfrågor och klimatförändringar, men kände att ingen lyssnade på vad de hade att säga.

Biståndsinsatser kring kriser och katastrofer domineras ofta av ett uppifrån och ned-tänkande där man sällan lyssnar på dem som drabbas, allra minst på barnen. Nätverket Children in a Changing Climate utmanar detta sätt att tänka och agera. Forskningens fokus ligger på hur barn kan delta i och påverka klimatdebatten så att deras erfarenheter tas till vara, och målet är att stärka barns inflytande kring klimatfrågor på alla nivåer – såväl hos den egna familjen och i lokalsamhället som inom FN-systemet.

En viktig del av projektet omfattar konkreta insatser där barn och unga själva undersöker klimatsituationen i sina samhällen och hur de kan bidra för att förbättra situationen. En annan del är opinionsarbete, där barn kan uttrycka sina tankar

och åsikter kring klimat och naturkatastrofer genom till exempel teater, musik och diskussioner.

– På så sätt bidrar barnen till att anpassa samhället till klimatförändringar och att lindra effekterna av olika katastrofer. Därigenom gör de också sina röster hörda i den politiska klimatdebatten, vilket är målet med forskningen, säger Tom Mitchell som är forskare på IDS och en av nätverkets initiativtagare.

Det här sättet att forska kallas aktionsforskning och skiljer sig från traditionell forskning eftersom den inte enbart är observerande, utan aktivt syftar till att påverka situationen och bidra till förändringar i samhället.

– Barn har rätt att delta och fatta beslut om sin egen framtid. I flera länder är barn mer utbildade än vuxna. Barnen har också ofta större kunskap om klimatförändringar, säger Nick Hall.

Barn kan förhindra katastrofer!

Barn och unga planterar mangroveplantor i Filippinerna

Filippinerna är ett av de länder där Plans arbete med barn och klimatförändringar har kommit längst. Där har man hittat nya sätt att engagera barn och unga, att ta tillvara deras kunskaper och iakttagelser och se till att skola och samhälle lyssnar på barnen – både på deras oro och på deras krav på förändringar.

Text: Anki Wood/Global Reporting

– **En 14-årig** flicka berättade för mig att varje gång det regnar börjar hon gråta och det är omöjlig för henne att koncentrera sig på skolarbetet. Hon är så rädd för jordskred. Det berättar Baltz Tribunalo, som ansvarar för Plan Filippinernas arbete att med utgångspunkt från ett barnperspektiv minska riskerna för katastrofer.

Flickan han berättar om bor på södra delen av den Filippinska ön Leyte. Där ligger ett antal skolor på platser som är högriskområden för översvämningar och jordskred. Ett nytt gymnasium har till exempel byggts på en plats precis i utkanten av ett stort jordskred som dödade över 1 000 personer.

– Vi får rapporter från barn som beskriver att det finns sprickor i väggarna på deras skolor, att lera glider ner från omgivande sluttningar och att översvämningar händer regelbundet. De berättar också att grindarna till skolområdena är låsta under skoltid. Trots alla tecken på fara är det vanligt att skolorna används som evakueringsplatser när tyfoner och regnstormar drar in över land. Han lägger stolt till att Plan Filippinerna stöttat barnens kamp och att en skola faktiskt flyttats på barnens initiativ.

Baltz Tribunalo är djupt engagerad i det globala nätverket »Children in a Changing Climate«. Att barn ska få vara med och förhindra klimatförändringar ligger honom mycket varmt om hjärtat.

– Den första frågan jag får från vuxna är nästan alltid om det verkligen finns ett speciellt barnperspektiv kring klimatförändringar. Men det är uppenbart att barn är extra sårbara när klimatförändringar leder till exempelvis häftiga regn och jordskred, kommenterar Baltz Tribunalo.

I Filippinerna har man länge känt vad effekterna blir om man inte värnar om miljön. Här har skogar skövats och bränts ner, vilket ökar risken för jordskred. Det är ständigt ohälsosam rök i luften och koldioxidutsläppen är enorma. Klimatförändringarna har förstärkt väderfenomen som alltid inträffat på Filippinerna.

Tema:

Barn och Klimat

Plan Filippinerna har hjälpt till att bygga upp nationella nätverk som arbetar med riskreducering ur ett barnperspektiv. Nätverken sköts av lokala myndigheter, ofta i samarbete med Plan. Plan Filippinerna inriktar sig på att barn och ungdomar ska få delta aktivt i arbetet och på att se till så att deras röster hörs i den lokala politiken.

– Vårt sätt att arbeta och att inkludera barn är helt unikt. Jag tror att vårt förtroende för barnens kapacitet att förstå och att engagera sig har påverkat både politiker och lärare.

Många barn i Filippinerna lever med svåra minnen från tyfoner och jordskred. I samband med katastroferna har skolor svepts bort och många barn har dött. Många har också skadats och förlorat både hem och familj.

– Barnen är rädda att det ska hända igen, de är så utsatta. Just därför måste vi prata om problemen och förebygga nästa katastrof.

Plan Filippinerna ger barnen möjlighet att uttrycka sin rädsla genom att rita, måla och skriva berättelser, men också genom att protestera mot gruvdrift och skogsavverkningar. En speciellt framgångsrik metod är gatuteater. Pjäserna har handlat om allt från katastrofer till barnhandel, hiv, familjeförhållanden och missbruk.

– Teater är läkande för barnen, samtidigt som deras situation och utsatthet blir tydlig för de vuxna.

– Det är enkla och tydliga aktiviteter som ger delaktighet – och stoppar lokala katastrofer! Barnen får i uppgift att diskutera frågorna hemma med sina föräldrar och genom ungdomsnätverk och ungdomsråd kan de göra sina röster hörda hos politiker och lokala myndigheter. Plan Filippinerna driver hårt att barn ska tillåtas vara delaktiga. Det är deras framtid det handlar om och vi har funnit att detta tas väl emot på alla nivåer, förklarar Baltz Tribunalo.

I södra Leyte har skolbarnen fått driva upp trädplantor och sen har de varit med och bestämt var träden ska planteras så att de hindrar erosion och stoppar jordskred. De har också varit med och bestämt att skyddsstaket ska sättas upp på vissa ställen.

Plan Sveriges insamling vid katastrofer

Plan arbetar för att barns rättigheter före, under och efter en katastrof respekteras. Under verksamhetsåret inrättade Plan Sverige en katastroffond.

Barn påverkas allra hårdast i en katastrof. De riskerar att bli hemlösa och förlora sina familjer, att drabbas av fysiska skador, undernäring, sjukdom och förvärrad fattigdom.

I de länder där Plan redan bedriver verksamhet har vi goda förutsättningar att kunna agera snabbt och effektivt, eftersom vi känner till landets strukturer och har god lokalkännedom. I de länder där vi inte är representerade, men har möjlighet att bidra finansiellt, samarbetar vi oftast med lokala eller internationella hjälporganisationer för att stödet ska få bästa effekt.

Direkt efter att en katastrof inträffat arbetar Plan främst med att skydda och stödja barn och vuxna. Då handlar det om att bidra med livsavgörande insatser som distribution av mat, vatten och mediciner, men även om att ge psykosocialt stöd samt att skydda barn från olika former av övergrepp. Plan arbetar också för att snabbt få igång skolverksamheten, ofta genom att upprätta tillfälliga skolor. Att hjälpa barn att komma tillbaka till en någorlunda normal vardag genom att låta dem studera, träffa kamrater och göra läxor kan ge en känsla av struktur i det kaos som råder efter katastrofen. Om barnen går i skolan kan föräldrarna dessutom snabbare börja arbeta med att komma på fötter igen.

Det är även viktigt att barn och unga involveras i återuppbyggnaden efter en katastrof. Ett exempel på detta är återuppbyggnaden efter tsunamin 2004. I Indien, som drabbades hårt, involverades barn i arbetet med att utforma nya miljövänliga hus och byar i Villupuram, medan man i Sri Lanka engagerade barn i att skapa

en barnvänlig skola i Hambantota. Barn har rätt att delta i beslut som rör dem, och dessutom kan ett aktivt deltagande stärka deras återhämtningsförmåga.

För att minska människors utsatthet för katastrofer är det också avgörande att arbeta förebyggande, vilket är orsaken till att Plan på bred front arbetar med riskreducering i flera av de projekt vi bedriver i sårbara eller utsatta samhällen.

Plans Katastroffaddrar bidrar till Plans akuta och långsiktiga arbete efter en katastrof. För att stödja detta arbete har Plan Sverige även inrättat en global katastroffond. Bidragen utgör ett direkt stöd till arbetet efter nya katastrofer samt till det förebyggande arbete som minskar risken för och mildrar effekterna av framtida katastrofer.

Projekt för hållbar utveckling!

Plans miljö- och klimatprojekt har som mål att göra barnen delaktiga och deras röster hörda på alla samhällsnivåer. Följ med på en tur världen runt och besök projekt som skapar hållbar utveckling.

Brasilien

Miljövänlig odling ger näringsrik kost

I Brasilien stödjer Plan ett projekt för hållbar livsmedelsförsörjning i delstaten Maranhão. Arbetet startade för två år sedan och har nu utvidgats till fler byar. Projektet bygger på att informera familjer om hur jorden kan odlas ekologiskt så att naturresurserna kan bevaras för kommande generationer. De får även lära sig att anlägga trädgårdar och odla näringsrika grönsaker till låg kostnad, samt information om vad som bör ingå i kosten för att man ska undvika undernäring.

– Vi måste tänka på framtiden och inte använda mer resurser än nödvändigt. Med naturlig odling av lämpliga grödor får vi skördar med högt näringsvärde som är bra för hälsan. Vi måste arbeta med naturen - inte emot den, säger jordbrukaren Raimundo Nonato de Matos.

Kenya

För ett hållbart jordbruk

Att ha försörjningen tryggad är en förutsättning för att man ska kunna tillgodose barnens behov och rättigheter. I Kenya har Plan därför startat lokala fältskolor för att kunna öka produktiviteten inom jordbruk, boskapsskötsel och fiske. I utomhus-skolorna har mer än 2 000 jordbrukare utbildats i effektiva odlingsmetoder och boskapsuppfödning. De har även fått lära sig hur man bättre hanterar och bevarar naturresurser som vatten, skog och land.

– Odlingsutbildningen har förbättrat våra inkomster tydligt, säger Kephas, en av dem som deltagit i utbildningen.

Jordbruksprojekt i Kenya

Thailand

Barn skapar opinion för att skydda naturen

Chiangraiprovinsen ligger uppe i bergen mot den thailändska gränsen till Burma. Landskapet var tidigare täckt av skog, men skogsarealen har minskat drastiskt på grund av omfattande avverkning som skapat problem med jordskred och erosion. Plan har i regionen medverkat till att sprida kunskap om varför det är viktigt att värna om skogen, bland annat genom att anordna ett informationsmöte med flera hundra deltagare, där man informerade om vikten av att skydda och bevara skogen.

– Vi fick lära oss om sambandet mellan människa och natur och hur man gör för att skydda skogen. Vi fick också hjälpa till att plantera träd, berättar Saeng, elev i Samakkee Kao-skolan som ligger i provinsen.

Pornwit Tharaporn, medarbetare i Plan Thailand, berättar hur viktigt det är att barnen deltar i den här sortens möten:

– Att ta del av förfädernas kunskap om naturen är ett bra sätt att skapa miljömedvetenhet, säger han.

Unga journalister aktiva på klimattoppmötet i Köpenhamn

Den 12 december 2009 anlände elva ungdomar från Plans ungdomsforum till Köpenhamn för att delta i FN:s klimattoppmöte. På plats intervjuade de förhandlingsdeltagare och arbetade för att göra sina och andra unga röster hörda i klimatdebatten.

Plans ungdomsdelegation i Köpenhamn bestod av deltagare från fem länder: Storbritannien, Nederländerna, Indonesien, Kenya och Sverige, som representerades av Büsra Kaya och Carl Byström från Plan Sverige.

Büsra och Carl är engagerade i Plans Sveriges ungdomsforum och arbetar aktivt för att ungas röster ska höras och respekteras i klimatförhandlingarna och för att barnens behov ska prioriteras. Deras roll under förhandlingarna var att rapportera hem till media i sina hemländer och under veckan de befann sig i Köpenhamn var de även upptagna med att blogga och intervjua olika deltagare.

– Den sista veckan av klimatförhandlingarna i Köpenhamn var rolig, stressig, kaotisk, spännande, inspirerande och underbar, säger Büsra. Vart man än vände blicken fanns det viktiga personer som man ville intervjua.

Yngst i Plans delegation var 12-åriga Joseph Mituki Mutinda från Kenya. I en intervju med Dagens Nyheter berättade han om sitt hemlands svåra klimatsituation präglad av torka, sjukdomar och brist på vatten - problem som det förändrade klimatet bidragit till att skapa.

– Joseph är, precis som de andra ungdomarna här, helt fantastisk, säger Tove Kjellander, projektledare för Plan Sveriges ungdomsdeltagande. För Joseph handlar klimatförändringen om rätten till utbildning, mat och ytterst om överlevnad. Genom att intervjua och bli intervjuad sprider han sitt och de andra barnens budskap om vikten av att agera kraftfullt och omedelbart.

Büsra lyckades även ordna en intervju med Sydafrikas före detta ärkebiskop Desmond Tutu som 1984 fick Nobels fredspris.

– Jag hade turen att få ställa två frågor till ärkebiskopen Desmond Tutu. Jag var överlycklig, exalterad och stolt. Allt beröm vi fick efter intervjun gjorde oss alla ännu mer lyckliga.

Büsra (till vänster) intervjuar ärkebiskopen Desmond Tutu under klimattoppmötet i Köpenhamn.

Under klimattmötets andra dag, efter att ha köat i någon timme utanför en konferenssal, fick Büsra och Carl chansen att intervjuar Miljöpartiets språkrör Maria Wetterstrand. Likaså Miljödepartementets statssekreterare Åsa-Britt Karlsson ville svara på ungdomarnas frågor.

– Det visade att hon verkligen bryr sig och tycker att ungas deltagande är viktigt, säger Büsra. Tyvärr lyckades världens ledare inte komma fram till så mycket på klimattmötet. Jag tycker att de borde skämmas!

Joseph, 12 år - yngst på COP15

Tolvårige Joseph Mituki Mutinda från Kenya är engagerad i Plan Kenyas ungdomsgrupp. Som yngste delegat i Köpenhamn pratade han med svensk och internationell media om klimatförändringarna som drabbat Kenya. Här berättar han om sitt land och sitt engagemang inför klimatmötet.

Text: Joseph Mituki Mutinda, Kenya
Översättning: Tove Kjellander

“Jag heter Joseph Mituki Mutinda och är 12 år gammal. Jag gillar att spela fotboll och videospel. Mitt hemland Kenya är ett av de länder som påverkas av klimatförändringen. Det hade en gång många skogar men nu är de borta. Människor har huggit ner träd för att få ved och träkol. Mitt land fick tidigare mycket regn men nu får vi nästan ingen nederbörd. Det är på grund av klimatförändringen.

Att vara en del av Plans delegation i Köpenhamn är viktigt för mig eftersom det kommer att förbättra min kunskap om hur klimatförändringen påverkat mitt land och världen i stort. Det kommer också att ge mig en chans att ställa frågor till ledare från industriländer och utvecklingsländer om vad de gör för att minska utsläpp av skadliga gaser i atmosfären. Jag kommer också att träffa barn och ungdomar från andra delar av världen och utbyta erfarenheter. Det kommer också att ge mig en möjlighet att lära mig hur företrädare som jag kan representera sina klubbar, skolor och länder i ett sånt här forum.

Klimatförändringen är en viktig fråga eftersom det avgör om vi lever eller dör. Det kommer att påverka barns rättigheter och friheter.

Som medlem i ungdomsklubben på min skola, har jag deltagit i många miljöprojekt. Personligen är jag stolt över vårt arbete med att plantera och vårda växter. Jag har planterat tio träd. Jag har ansvaret för en bananplanta. Jag vattnade den under torrperioden. Jag ser fram emot att vara i Danmark, som representant för andra barn, och att sedan utbilda andra efter konferensen.”

Joseph Mituki Mutinda

Klimatet nästa hot i krigsdrabbade Sierra Leone

Sierra Leone är det land som räknas som världens fattigaste och där barnen sedan länge lever riskfyllda liv. Efter ett långt och blodigt inbördeskrig kämpar barn och vuxna för att bygga upp landet igen. Men klimatförändringarna, orsakade av alla växthusgaser som vi i västvärlden släpper ut, hotar nu den bräckliga vardagen.

Text och foto: Petter Bolme/Global Reporting

– **Det inträffar** så många katastrofer i vår närhet. En del av dem beror på den globala uppvärmningen, säger Ali som är 14 år.

Ali är ordförande i en katastrof- och riskhanteringsklubb som Plan stöder. Klubben består av 40 barn och ungdomar från olika skolor i Ngardohun, en by i mellersta delen av Sierra Leone.

– Klimatförändringarna gör att nivån i våra vattendrag sjunker varje år, vilket gör att vi måste hämta mer och mer vatten i bäckar som inte är rena och som gör oss sjuka, berättar Umoro, 14 år som är medlem i katastrofhanteringsklubben. Medlemmarna i klubben berättar om häftiga gräsbränder, om djurarter som försvinner och att vattendragen där de hämtar dricksvatten torkar ut.

Det är mitt på dagen och solen står som högst. Det är hett och fuktigt. På avstånd tornar moln upp sig. Regnperioden har just börjat och trots hettan är byns familjer ute och planterar ris och kassava på åkrar som röjts under torrperioden. Snart ska skyarna öppna sig och dränka åkrarna i regnvatten. När regnet avtar i september och vattnet sjunker undan skördar man. Det intensiva hållregn som pågår under veckor orsakar förstås också allvarliga översvämningar. Detta är barnen i Ngardohun vana vid. Men på senare år har vädret i Sierra Leone varit nyckfullt och oregelbundet:

– På grund av den globala uppvärmningen är våra skördar mindre och våra föräldrar har inte råd att betala våra skolavgifter, berättar Boisy som är 12 år gammal och medlem i katastrof- och riskhanteringsklubben.

Alla klubbmedlemmarna måste hjälpa till i familjejordbruken och de berättar att de själva upplevt väderomslagen:

– I år regnade det plötsligt i början av mars och vi kunde inte röja åkrarna, berättar Ali.

I vanliga fall regnar det mellan maj och oktober i Sierra Leone och därefter kommer torkan.

Vanligen hugger bönderna ner träd i ett område och sätter sen eld på gräset. Elden bränner bort all onödig vegetation och många skadedjur. Men eftersom marken detta år fortfarande var våt var bönderna tvungna att röja för hand, vilket är mycket tungt och arbetskrävande. En del bönder började plantera ris när regnet

Tema: Barn och Klimat

föll, men när solen kom tillbaka efter en vecka brändes skörden sönder av hettan. Dessa bönder har nu inte råd att köpa nya frön att så.

– Klimatförändringen är redan här och enligt mina beräkningar så har skördarna minskat med en femtedel, berättar Jerry Pratt, projektkoordinator i Sierra Leones Klimatförändringssekreteriat.

Ali, Umoro och flera av de andra medlemmarna i klubben föddes samma år som inbördeskriget i Sierra Leone började 1991. Kriget var värre än någon annan katastrof landet upplevt. Först efter elva år tog kriget slut 2002.

En vardag utan krig byggs nu upp i Sierra Leone. Även om de fruktansvärda minnena är kvar kämpar alla för en bättre framtid. Men freden är skör och det behövs inte mycket för att ett nytt inbördeskrig ska blossa upp. Ett förändrat klimat orsakat av de enorma mängder växthusgaser som västvärlden släpper ut riskerar att öka konflikterna som uppstår kring de få resurser som finns. För befolkningen i Sierra Leone som är fattig och saknar utbildning är utmaningarna enorma. För att nå fram med kunskap är barn en av de viktigaste resurserna. Om de lär sig att hantera risker och möta katastrofer så kan de också påverka de vuxna i sin omgivning.

– Den här klubben kan hjälpa oss att bättre hantera klimatförändringar och minskad matproduktion, som är en följd av ökad värme, säger Marima som är 15 år.

Katastrof- och riskhanteringsklubben har redan börjat agera. Sierra Leone har stora skogar som binder mer växthusgaser än vad de släpper ut. Men trots att landet alltså snarare bidrar till att minska växthusgasutsläppen kommer de att drabbas värre än alla de länder som står för de stora utsläppen. Klubben har fått trädplantor som medlemmarna planterar och driver upp.

Inom de närmaste åren tänker de plantera mer än 5 000 träd i sin by, vilket ska hindra gräsbränder, binda växthusgaser och minska erosionen. Parallellt med klimatförändringarna har priset på mat stigit med mer än 50 procent. Det beror bland annat på att mer och mer av världens grödor används till att producera biobränslen istället för mat. Mer än vart tredje barn i Sierra Leone är undernärt och knappt 30 procent av alla barn som föds dör innan de fyller fem år. Och med ett förändrat klimat riskerar matpriserna i de fattiga länderna att stiga ännu mer.

Omkring 20 000 barn dör varje år av malaria, kolera, diarréer och andra sjukdomar – som på grund av klimatförändringarna riskerar att bli ännu vanligare. Varje år bryter koleraepidemier ut och alla barn och vuxna drabbas regelbundet av malaria. Planklubbar runtom i Sierra Leone sprider kunskap om vad som kan göras för att hindra dessa tysta katastrofer.

Att barn själva höjer sin röst är något nytt, eftersom traditionen i Sierra Leone kräver att barn ska hålla tyst och lyda vuxna. Många vuxna klagar på att det är »västerländskt« att låta barnen driva sina egna frågor. Plan bemöter detta med frågan: Är kampen mot sjukdomar, minskat riskbeteende och för bättre försörjning verkligen enbart västerländsk?

– För att möta klimatförändringarna behöver vi samarbeta med människor som är engagerade och aktivt letar efter svar och som kan hjälpa oss att förutsäga vad klimatförändringarna för med sig, avslutar Tommy Braima på Meteorologiska Institutet.

Organisation

Plans vision

Plan är en av världens största utvecklingsorganisationer som arbetar för barns rättigheter. Plan genomför och stödjer utvecklingsarbete och humanitära insatser för att bekämpa fattigdom och andra rättighetskränkningar som drabbar barn och deras familjer. Vårt mål är att de mest fattiga och utsatta barnens rättigheter ska respekteras. Plan vill också skapa möjligheter för barn och unga att själva kunna engagera och organisera sig och att påverka den egna framtiden. Därför är barn och unga med och utformar de program och insatser som Plan finansierar.

Plans vision är en värld där alla barn på lika villkor kan förverkliga sin fulla förmåga och leva i ett demokratiskt samhälle där mänskliga rättigheter och värdighet respekteras.

Plan är partipolitiskt och religiöst obundet och bedriver verksamhet i 66 länder, varav 49 är så kallade programländer och 17 är nationella organisationer eller så kallade givarländer.

Plan Sverige

Plan Sverige grundades 1997 och är medlem av den internationella federationen Plan. Vi är en av de 49 nationella medlemsorganisationer som med hjälp av individuella faddrar och andra givare stödjer och finansierar program för barn och unga i organisationens programländer.

Plans övergripande mål är att bidra till hållbara förbättringar för utsatta barn i världen så att deras rättigheter blir kända, respekteras och uppnås. Plan Sverige bidrar till målet genom att stödja, finansiera och vidareutveckla Plans långsiktiga utvecklingsprogram, bedriva påverkansarbete och skapa ett ökat engagemang för barns rättigheter samt öka kännedomen om Plan i Sverige.

Organisation och ledning

Plan Sveriges styrelse bestod under året av:

Jan Cedergren, ordförande (ambassadör utrikesdepartementet)
Viveka Hirdman–Ryrberg, vice ordförande (vd-rådgivare, SEB. Avgick i maj 2009)
Anders Wijkman, (vice ordförande Tällberg Foundation)
Sven Britton, (professor vid Karolinska Institutet)
Johanna Brismar-Skoog, (minister vid Sveriges ständiga representation vid EU)
Marika Fahlén, (ambassadör, särskild rådgivare för Afrikas Horn och Sudan vid UD)
Sven Hesse, (professor i internationellt socialt arbete)
Lars Benon, (rektor Globala gymnasiet i Stockholm)
Magnus Zaar, (egen företagare, Zaar Communications)
Gunilla Holmgren, (verksamhetschef, Rehab Center)
Jens Persson, (Plans Ungdomsråd)
Julia Grip, observatör (Plans Ungdomsråd)
Camilla Boström Wikner (Marknadskoordinator, Permobil)

Jens Persson och Julia Grip valdes in i stiftelsens styrelse under året av Plans Ungdomsråd. Inga arvoden har utgått till styrelsen.

Plan Sveriges sekretariat leds av generalsekreteraren Anna Hägg-Sjöquist i samråd med ledningsgruppen. Utöver generalsekreteraren bestod ledningsgruppen under första halvåret av Lennart Reinius (bitr. generalsekreterare och programchef), Ulrika Borefelt (ekonomichef), Åsa Åberg (vik. kommunikationschef), Jessica Renborg-Huldt (projektledare development education), Richard Andersson (chef Fadderavdelningen), Annika Malmberg (bitr. programchef), Malin Forsgren (chef Plan Produktion) samt Charlotte Larsson (HR).

Under det andra halvåret infördes en ny besluts- och ledningsstruktur som ska ge snabbare och tydligare beslutsvägar och större transparens. Ledningen delades upp i en strategisk och en operativ grupp. Den strategiska ledningsgruppen kom att bestå av generalsekreterare, ekonomichef, programchef och kommunikationschef Marika Hjelm Siegwald. Den operativa ledningsgruppen representeras av varje avdelning. Lennart Reinius ersattes i slutet av året av Hans Ridemark.

Vid slutet av verksamhetsåret uppgick medelantalet anställda till 46 på Plan Sverige.

Tema: Barn och Klimat

Den internationella organisationen Plan

Plan är en federation som består av 17 nationella organisationer som arbetar för att bidra till Plans internationella program. Plan Sverige är en av dessa organisationer. Federationen leds av en internationell styrelse bestående av tio ledamöter och det högsta beslutande organet är medlemsförsamlingen Members' Assembly. Plan Sverige har två röster i denna församling och representeras av ledamöter ur den egna styrelsen.

Plans huvudkontor ligger i Storbritannien och samordnar verksamheten i programländerna genom fyra regionkontor i Västafrika, östra/södra Afrika, Latinamerika och Asien samt genom de enskilda programländernas kontor. Huvudkontorets arbete leds av internationella Plans generalsekreterare Nigel Chapman. De nationella organisationerna koordinerar sitt arbete med det internationella huvudkontoret genom olika samverkans- och arbetsgrupper.

Fadder i Plan

Plan har två olika former av fadderskap – fadder till ett barn och temafadder. Som fadder till ett barn har man möjlighet att ha kontakt med ett barn i ett land där Plan är verksamt. Som temafadder stödjer man Plans arbete inom ett specifikt tema. Vilka projekt pengarna går till och vart ändras i detta fadderskap över tid.

Under verksamhetsåret hade Plan Sverige följande fadderskap:

Fadder till ett barn

Som fadder till ett barn ges möjlighet till brevkontakt med ett barn i något av de programländer Plan arbetar i. Bidraget går till projekt i området där barnet bor och kommer på så sätt hela samhället tillgodo.

Flickafadder

Som Flickafadder bidrar man till Plans arbete med att stödja utsatta flickor och att bryta skadliga seder och traditioner, till exempel barnäktenskap och könsstympning, som drabbar flickor världen över.

Skolfadder

Plan samarbetar i flera programländer med barn, föräldrar, lärare, byledare, polis och myndigheter för att göra skolan till en trygg plats där barn får möjlighet att utvecklas. Fokus ligger även på att fler barn och unga ska få gå i skolan, och för att kvaliteten på utbildningen är god.

Katastroffadder

Bidragen till detta fadderskap stödjer Plans katastrofarbete. Det handlar både om akuta insatser som distribution av mat, vatten och mediciner, men också och om den mödosamma återuppbyggnaden. Plan fokuserar även på att barnens rättigheter och behov tillvaratas i katastrof- och återuppbyggnadsarbetet.

Fadderkompis

Barn och unga mellan 13 och 17 år kan välja att ha kontakt med någon i samma ålder – en chans att lära känna en jämnårig på andra sidan jorden.

Internationell och nationell verksamhet under året

Vårt arbete för barns rättigheter under året som gått

Stärkande av rättighetsperspektivet

Plan och FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, utgör grunden för Plans arbete. Att få gå i skola, att inte utsättas för våld och att få delta i samhällslivet är några av de rättigheter som ingår i barnkonventionen. Arbetet med att se till att barnkonventionen efterlevs pågår på alla nivåer, från det globala FN-systemet och olika regionala organisationer som EU och Afrikanska Unionen, till medlemsländernas egna regeringar och på lokala nivå.

Under året har Plan Sverige deltagit i arbetet med att integrera barnrättsperspektivet i Plans alla internationella program och i all annan verksamhet. Detta arbete syftar till att säkerställa att all vår verksamhet utgår från FN:s konvention för barnets rättigheter.

Plan Sverige samordnade bland annat arbetet i organisationens globala nätverk "Child Rights Technical Network" och har därigenom verkat för samarbete kring aktuella barnrättsfrågor. Vidare har vi arbetat för att tillsätta den permanenta Plan-representant i Genève som nu har som uppgift att i samverkan med FN och andra internationella aktörer påverka det arbete som görs för barns rättigheter.

Vidare har Plan Sverige fortsatt haft en ledande roll i flera FN-relaterade möten och kampanjer, till exempel med Barnrättskommittén och MR-rådet. Vår programchef fortsatte som styrelseordförande i det internationella nätverket kring barns rättigheter (NGO-gruppen) vilket givit Plan ökade möjligheter att delta i och bidra till samarbetet mellan internationella barnrättsorganisationer.

Plan Sverige har också arbetat för att civila samhället och Plan ska få en tyngre röst i Afrikanska kommissionen för mänskliga och folkens rättigheter och Afrikanska expertkommittén för barns rättigheter och välfärd. Vi deltog i den senares 13:e session och organiserade i april tillsammans med African Child Policy Forum och Save the Children Alliance det första barnrättsforumet för civila samhället i Afrika.

Tema:

Barn och Klimat

Barns rätt till inflytande

I samverkan med organisationer som ECPAT, Save the Children Alliance och UNICEF medverkade Plan Sverige till att ett antal ungdomar aktivt kunde delta vid Världskongressen mot sexuell exploatering av barn och unga i Rio de Janeiro. Konferensen resulterade i en barnfokuserad plan för att stoppa alla former av sexuell exploatering av barn samt en rad rekommendationer och upprop för att etablera och implementera ett ramverk som skyddar barn och ungdomar från alla former av sexuell exploatering.

Plans projekt "Rätt att välja väg", om unga flickors rätt till utbildning istället för att ingå äktenskap i Sudan, röstades fram av Sveriges Elevers Centralorganisation (SECO) som vinnande projekt för Operation Dagsverke-insamlingen 2010. Det är tredje gången som Plan Sverige får möjlighet att samarbeta med SECO i genomförandet av Operation Dagsverke.

Särskilt utsatta barn

Inom Sidas ramanslag har Plan Sverige fortsatt att stödja projekt som ökar barns skydd mot våld och övergrepp i Zambia, Malawi, Egypten, Kambodja, Colombia och Guatemala. Vi har också utarbetat ett förslag till budskapsplattform för Plans internationella kampanj "Learn Without Fear" som fokuserar på barns rätt till en trygg skolmiljö. Frågan har lyfts i olika forum och var en av Plans prioriteringar under EU:s NGO-forum om mänskliga rättigheter i början av juli i Stockholm.

Under året har vi även fortsatt att samarbeta med Plans regionkontor i Västafrika i ett mikrofinansprojekt för ungdomar. Ytterligare finansiering från Radiohjälpen samt en förlängning av avtalet med Sida innebär att vi kunde fortsätta med detta projekt. Avtalet löper fram till och med oktober 2009 varefter vi kommer att utvärdera projektet och besluta om fortsatt framtida samarbete och finansiering.

Under hösten 2008 avslutades processen med att ta fram en ny svensk hiv/aids-policy i det internationella utvecklingssamarbetet. Plan Sverige har deltagit aktivt i arbetet, i syfte att säkra ett tydligt barnrättsperspektiv i policyn och att medverka till barns och ungdomars deltagande i hiv/aids-arbetet. I linje med detta medverkade Plan Sverige till att finansiera två ungdomsdelegaters medverkan i den sjuttonde internationella hiv/aids-konferensen i Mexico.

Plan Sverige finansierade vidare en studie om barns arbetsförhållanden i tobaksindustrin i Malawi. Ämnet är inte nytt för Plan Sverige, år 2007 genomfördes en omfattande opinionsbildande kampanj kring barn och tobak. Plan Malawi planerar nu för insatser på både lokal och nationell nivå för att hindra att barn utnyttjas i tobaksindustrin, insatser som Plan Sverige kommer att fortsätta stödja genom medel från Sida.

Katastrofarbete, riskreduktion och klimatförändringar

Plan Sverige har under året deltagit i revideringen av organisationens internationella strategi för Plans humanitära och katastrofförebyggande arbete. Strategin beräknas antas under nästa verksamhetsår och då kommer även vår egen strategi att färdigställas.

Plan Sverige och Sida har tecknat ett avtal om stöd på 8 miljoner kronor att använda för katastrofinsatser och förebyggande arbete under kalenderåret 2009. Under det första halvåret utgick stöd till Kenya och Colombia för insatser i samband med översvämningar som drabbat länderna, samt till Pakistan och insatser för att förbättra den interna flyktingsituationen.

Plan Sverige bidrar också till det globala projektet Children and Young People at the Centre of Disaster Risk Reduction, vilket bland annat syftar till att involvera barn och unga i det katastrofförebyggande arbetet. Plan Sverige har gett stöd till insatser i Indonesien, Filipinerna, El Salvador och Kambodja samt deltagit i internationella strategiska diskussioner för att vidareutveckla projektet.

Plan har också samarbetat med Institute of Development Studies (IDS) kring forskning om barns rättigheter i samband med klimatförändringar (läs mer om detta på sidan 12). Studier har ägt rum i Kambodja och Kenya och resultaten ska under nästa verksamhetsår färdigställas i landstudier samt i en rapport som kommer att användas i påverkansarbete kring barn och klimatfrågan.

Barns rättigheter - Sverige

Politisk påverkan

Plan Sverige har under året arbetat för ett ökat barnrättsperspektiv i det svenska utvecklingsarbetet och för att Sverige ska agera mer aktivt för barns rättigheter i internationella och regionala processer. Sedan våren 2008 har vi alltmer fokuserat på det svenska EU-ordförandeskapet och koncentrerat insatserna för barns rättigheter framför allt kring två av de områden som regeringen valt att fokusera på: mänskliga rättigheter/demokrati och klimat.

Påverkansarbete på temat barns rättigheter i relation till effekterna av klimatförändringen har lett till flera samarbeten med enskilda organisationer och myndigheter, däribland CONCORD:s klimättnätverk, klustergruppen om klimat vid Stockholm International Water Institute, FN:s globala utvecklingsprogramms svenska kontor, ett antal avdelningar inom Sida samt Utrikesdepartementet och Miljödepartementet.

Opinionsbildande arbete

Arbetet med temat Barns rättigheter i ett förändrat klimat bedrevs med informationsbidrag från Sida och omfattade 1,5 miljoner kronor under 2009, inklusive Plan Sveriges egeninsats.

Under året har fortbildning och opinionsbildning utförts på temat och två av årets fadderträffar har bland annat också haft temat som fokus. Flera externa dialoger och samarbeten har initierats och utvecklas med svenska aktörer, bland andra CONCORD och UNDP, i syfte att öka kunskapen i Sverige om hur barn drabbas av effekterna av klimatförändringen samt om vikten av att arbeta med barnfokuserat klimatarbete. Under året deltog Plan Sverige tillsammans med övriga samarbetspartners inom nätverket Children in a Changing Climate på FN:s klimätförhandlingar i Poznan.

Plan Sverige har arbetat med ytterligare två opinionsbildande teman i år: Flickors Rättigheter och Tobak och Fattigdom (startades 2006 inom ramavtalet med Sida). Under året har Plan Sverige fortsatt sina insatser för att sprida information och skapa opinion i olika frågor som rör flickors rättigheter. Faddergalan 2008

hade även “flicka” som tema. Dokumentärfilmen Tobakens barn med tillhörande lärarhandledning har fortsatt spridas och även utbildningsmaterialet lever vidare och har laddats ner av skolor och andra intresserade via webbplatsen www.tobaccoschildren.org.

Development Education

Plan Sverige arbetar för att öka kunskap och engagemang för barns rättigheter och hur dessa kränks kopplat till utvecklingsfrågor. Samarbetet med Globala gymnasiet i Stockholm och Göteborg fortgick under året. Tillsammans med Globala gymnasiet i Stockholm genomfördes fältstudier till tre av Plans programländer: Nicaragua, Malawi och Indien. Målet var att fördjupa elevernas kunskap och engagemang kring utvecklingsfrågor, rättighetsperspektiv och global hållbarhet. De har redovisat sitt arbete i rapporter i tidningsform och gjort muntliga redovisningar på Plan Sverige, på Globala gymnasiet och i andra skolor.

Inom projektet Barns rättigheter i ett förändrat klimat har studiematerial färdigställt och marknadsförts till gymnasieskolor samt presenterats vid lärarseminarier. I Sverige har ett ungdomsforum med 40 deltagare bildats, som en plattform för ungdomars engagemang i frågan. De hade under året tre utbildningar och deltog med ungdomsreportrar i EU Green Week i Bryssel.

Ungdomsrådet har som syfte att vara rådgivare i ungdomsfrågor till Plan Sverige och att sprida kunskapen om Barnkonventionen. Barnkonventionsutbildningen genomfördes fyra gånger under året, rådsmedlemmarna genomgick själva en fördjupande utbildning och har varit aktiva i arbetet med att förbereda uppmärksammandet av Barnkonventionen 20 år. Det nordiska samarbetet stärktes i och med ett möte i Stockholm med deltagare från Norden där “Nordic Youth Cooperation” (NYC) etablerades med syfte att stärka ungdomsrådets röst inom Plan.

Plans arbete i Asien, Afrika och Latinamerika under året

Asien

I Asien arbetar Plan sedan 1948. Med anledning av att regionen är hårt drabbad av naturkatastrofer präglas verksamheten i de 13 länder där vi finns av katastrofhantering i form av humanitärt stöd och riskreducerande program som förebygger och lindrar effekterna av framtida katastrofer. Bland andra är Bangladesh ett av dessa utsatta länder där Plans arbete gett goda resultat i det förebyggande arbetet.

Inom ramavtalet med Sida har Plan Sverige i Asien fört dialog med Kambodja, Pakistan och Kina för att följa upp tidigare samarbete och för att diskutera innehållet i programmen. Vi har även stött humanitära insatser i Sri Lanka, Pakistan, Nepal och Vietnam samt ytterligare projekt kring barns deltagande i Filippinerna och Indien.

Afrika

Plan startade upp arbetet i Afrika 1974, och i dag sträcker sig verksamheten över 23 länder. Det bedrivs en mängd olika program i regionen, och under året har många av dem fokuserat på flickors rättigheter, bland annat med insatser som syftar till att motverka skadliga sedvänjor som kvinnlig könsstympning och barnnäktenskap. Arbetet med födelseregistrering har också varit en prioriterad fråga - både att informera föräldrar om vikten av att registrera sitt barn samt att förmå myndigheter att registrera befolkningen, inte bara i städerna utan även på landsbygden. Ett barn som inte registreras riskerar att nekas både utbildning och sjukvård och att hamna utanför samhället.

Latinamerika

Plan har arbetat i Latinamerika sedan 1962 och finns i dag i 12 länder i regionen. En del av verksamheten inriktar sig på att förhindra våld mot barn, ett stort problem som flera länder är drabbade av. Ett sätt är att förmå lokala och nationella regeringar att stifta lagar som skyddar barnen, samt att informera och utbilda lärare att inte använda våld i skolan. Påverkansarbetet bedrivs under programkonceptet "Learn Without Fear".

Genom ramavtalet med Sida fokuserar Plan Sverige i Latinamerika särskilt på samarbetet med Guatemala och Colombia. Under året har diskussioner förts om placering av en samordnare från Plan Sverige i regionen som kan följa upp och utveckla det av Sida finansierade programmet, och tillsammans med regionen identifiera nya finansieringsmöjligheter och samarbeten. Projektanställningen påbörjades i november 2009.

**Ekonomisk rapport för
verksamhetsåret
2008-07-01 – 2009-06-30**

Ekonomisk rapport

Ekonomi

Plan Sverige har en ekonomi i balans och har under de senaste fem åren ökat de totala insamlade medlen med tio procent. Av årets insamlade resultat på drygt 211 miljoner kronor stod faddrarnas regelbundna bidrag för cirka 174 miljoner kronor. Övriga insamlade medel består av institutionella bidrag, företagsstöd och privata engångsdonationer.

Räkenskapsår	Totalt insamlat* SEK '000	Fadderbidrag* SEK '000	%-fadder av totaltintäkt
2009	211 684	174 071	82%
2008	206 732	180 353	87%
2007	209 258	184 101	88%
2006	199 716	179 979	90%
2005	191 810	170 970	89%

* för Insamlingsstiftelsen

De totala intäkterna ökade under förra året, även om fadderbidragen minskade något (drygt 3%). Sidabidragen har däremot ökat från 20 miljoner kronor till 32 miljoner kronor 2009.

Dessa bidrag förs tillsammans med Plan Sveriges övriga insamlade medel regelbundet över till internationella Plans huvudkontor i Storbritannien. Årets överskott på över 9 miljoner kronor ska också föras över till Plan International vilket innebär att den totala summan överförda medel uppgår till 150,5 miljoner kronor. Därifrån slussas pengarna vidare via väl etablerade och fungerande system och blir en del av den globala budget som är gemensam för Plans nationella organisationer. Här deltar Plan Sverige aktivt och påverkar hur pengarna ska användas.

För att veta hur mycket pengar som behövs för att genomföra det planerade utvecklingsarbetet i Plans programländer gör Plan en långsiktig strategi-planering över förväntat insamlingsresultat och vad det kostar att genomföra utvecklingsprogrammen. Varje programland ansöker sedan till huvudkontoret om de medel de behöver för att driva sin respektive verksamhet, vilket sker efter samordning med de olika regionkontoren.

De nationella kostnaderna har ökat med 86 procent mellan åren. Ökningen kan förklaras med större insatser på opinionsbildning och påverkansarbete, samt som en konsekvens av större bidrag från institutionella givare, vilket medfört att vi satsat ytterligare resurser på planering, uppföljning och rapportering.

Plan Sveriges insamlings- och administrationskostnader har under de senaste fem åren ökat med totalt fem procentenheter. Insamlingskostnaderna har ökat då konkurrensen att nå ut på marknaden har blivit allt tuffare och vi har tvingats pröva och utveckla nya insamlingsformat och koncept.

Räkenskapsår	Insamlings- kostnader* SEK '000	Cost ratio	Administrations- kostnader* SEK '000	Cost ratio
2009	22 349	11%	17 808	8%
2008	17 869	9%	18 882	9%
2007	14 476	7%	17 144	8%
2006	10 440	5%	17 383	9%
2005	8 985	5%	17 635	9%

* för Insamlingsstiftelsen

Cost ratio är andelen av totalt insamlat.

Plan har fyra 90-konton genom Svensk insamlingskontroll (SFI). För att få ha ett sådant krävs att man uppfyller ett antal föreskrifter som SFI satt upp, bland annat att insamlings- och administrationskostnaderna inte får överskrida 25 procent av intäkterna. Dessa kostnader uppgick under verksamhetsåret 2009 till 19 procent där insamlingskostnader utgjorde 11 procent och administrationskostnader utgjorde 8 procent.

Koncern

Resultaträkning 2008-07-01 – 2009-06-30

	Not	2009	2008
		SEK	SEK
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Fadderbidrag	1	174 070 505	180 352 617
Övriga insamlade medel	2	5 277 791	5 720 679
Bidrag Sida		31 799 334	20 358 506
Övriga intäkter	3	1 104 143	1 063 259
Försäljning varor & tjänster	4	2 842 981	2 909 937
Summa verksamhetsintäkter		215 094 754	210 404 998
VERKSAMHETSKOSTNADER			
	5		
Ändamålskostnader (medel överförda till Plan Int Inc.)		-141 830 538	-161 041 227
Ändamålskostnader (nationella kostnader)		-21 195 834	-11 386 164
Insamlingskostnader		-22 348 500	-17 868 556
Administrationskostnader		-20 716 733	-22 027 196
Inköp varor & tjänster		-613 590	-495 423
Summa verksamhetskostnader		-206 705 195	-212 818 566
Verksamhetsresultat		8 389 559	-2 413 568
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		1 348 984	1 336 895
Räntekostnader		-13 282	-38 669
Summa resultat från finansiella investeringar		1 335 703	1 298 226
Årets resultat	6	9 725 262	-1 115 342

Koncern

Balansräkning 2009-06-30

	Not	2009	2008
		SEK	SEK
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	4 642 893	5 660 715
Summa anläggningstillgångar		4 642 893	5 660 715
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Varulager		621 048	242 411
Kundfordringar		330 246	260 887
Övriga fordringar		236 193	251 819
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	1 532 100	4 380 087
Kassa & bank		20 883 087	7 049 127
Summa omsättningstillgångar		23 602 674	12 184 331
SUMMA TILLGÅNGAR		28 245 567	17 845 046

Koncern

Balansräkning 2009-06-30

	Not	200	2008
		SEK	SEK
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	6		
Ändamålsbestämda medel		17 162 442	13 512 716
Balanserat kapital		17 165	-3 591
Reserverat kapital		5 000 000	
Summa eget kapital		22 179 607	13 509 125
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 036 275	1 412 323
Övriga skulder		918 691	355 655
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 110 994	2 567 943
Summa kortfristiga skulder		6 065 960	4 335 921
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		28 245 567	17 845 046
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Moderstiftelse

Resultaträkning 2008-07-01 – 2009-06-30

	Not	2009	2008
		SEK	SEK
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Fadderbidrag	1	174 070 505	180 352 617
Övriga insamlade medel	2	5 277 791	5 720 679
Bidrag Sida		31 799 334	20 358 506
Övriga intäkter	3	536 421	300 243
Summa verksamhetsintäkter		211 684 051	206 732 045
VERKSAMHETSKOSTNADER			
	5		
Ändamålskostnader (medel överförda till Plan Int Inc.)		-141 830 538	-161 041 227
Ändamålskostnader (nationella kostnader)		-21 195 834	-11 386 164
Insamlingskostnader		-22 348 500	-17 868 556
Administrationskostnader		-17 807 628	-18 882 422
Summa verksamhetskostnader		-203 182 500	-209 178 369
Verksamhetsresultat		8 501 551	-2 446 324
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteutgifter		1 210 913	1 311 688
Räntekostnader		-7 958	-2 939
Summa resultat från finansiella investeringar		1 202 955	1 308 749
Årets resultat	6	9 704 506	-1 137 575
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		9 704 506	-1 137 575
Förändring av reserverade medel avseende ändamålet		-9 704 506	1 137 575
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		0	0

Moderstiftelse

Balansräkning 2008-07-01 – 2009-06-30

	Not	2009	2008
		SEK	SEK
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	4 619 681	5 637 243
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier svenskt dotterbolag	8	100 000	100 000
Summa anläggningstillgångar		4 719 681	5 737 243
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordring hos dotterbolag /netto/		1 408 931	1 367 747
Kundfordringar		44 074	
Övriga fordringar		127 034	237 582
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	1 389 233	4 147 994
Kassa & bank		19 436 241	5 596 834
Summa omsättningstillgångar		22 405 513	11 350 157
SUMMA TILLGÅNGAR		27 125 194	17 087 400

Moderstiftelse

Balansräkning 2008-07-01 – 2009-06-30

	Not	2009	2008
		SEK	SEK
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	6		
Ändamålsbestämda medel		17 162 442	13 512 716
Reserverat kapital		5 000 000	0
Summa eget kapital		22 162 442	13 512 716
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 528 114	1 073 088
Skuld hos dotterbolag		0	0
Övriga skulder		898 062	287 315
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	2 536 576	2 214 281
Summa kortfristiga skulder		4 962 752	3 574 684
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		27 125 194	17 087 400

Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncern- och årsredovisningen har upprättats med tillämpning av Årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd och FRILs Styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll (SFI). Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där stiftelsen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter i form av gåvor intäktsförs i den period gåvan överlämnas på ett sakrättsligt bindande sätt. Intäkten ska motsvara tillgångens anskaffningsvärde. Gåvor i form av kontanter från i första hand privatpersoner redovisas av naturliga skäl normalt enligt kontantprincipen. Även gåvor från företag och organisationer redovisas normalt i den perioden då gåvan inbetalas. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor från företag och organisationer intäktsförs dessa efter individuell prövning.

Fadderbidrag

Avser det månatliga bidrag som faddrarna bidrar med till stöd för de lokala utvecklingsprogrammen i Plans programländer.

Övriga insamlade medel

Med gåva avses tillgång som lämnats utan krav på ekonomisk motprestation. Erhållna gåvor värderas till nettoförsäljningsvärde, det vill säga försäljningsvärde eller återanskaffningsvärde. Erhållna gåvor redovisas netto, det vill säga efter avdrag för försäljnings- och hanteringskostnader (exempelvis eventuell gåvoskatt).

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som en organisation erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ. Ett villkorat bidrag är ett bidrag som förenats med villkor som innebär återbetalningsskyldighet om villkoret inte uppfyllts.

Offentligrättsliga organ inkluderar bidragsgivare såsom EU, Sida, Forum Syd, Allmänna Arvsfonden samt stat och kommun.

Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses frakt, portointäkter från faddrar samt hyresintäkter.

Försäljning varor och tjänster

Med försäljning menas avyttring av en vara eller tjänst med en faktisk funktion och/eller där konkurrerande kommersiella produkter eller tjänster finns på marknaden. Denna utgörs i huvudsak av tv-produktioner, leksaker, böcker samt fadderresor.

Verksamhetskostnader

Kostnaderna för en organisations verksamhetsdelar utgörs av kostnader för ändamålet respektive kostnader för insamling och administration.

Ändamålskostnader (nationella kostnader)

Nationella ändamålskostnader är Plan Sveriges kostnader för det internationella programstödet. Kostnader för policy/metodutveckling, påverkansarbete på svenska biståndsaktörer och personalkostnader för detta faller därmed under denna rubricering. Även kostnader för opinionsbildande verksamhet i de fall opinionsbildning och upplysande verksamhet ligger i själva uppdraget som organisationen har räknas hit, exempelvis kostnader relaterade till Globala Gymnasiet, Ungdomsrådet, tidningen Barnens framtid, seminarier och övriga opinionsbildande aktiviteter. Hit räknas även alla kostnader för kommunikation som syftar till att skapa möten och ökad global förståelse.

Insamlingskostnader

Detta är den kostnad som varit nödvändig för att generera externa intäkter, det vill säga direkta kostnader för insamlingsarbetet. Här ingår kampanjer som Faddergalan i TV4, reklam, annonser, lönekostnader i relation till insamling, utskick och liknande aktiviteter. Till insamlingskostnader hör även kostnader för varumärkesbyggande, profilering och positionering.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Exempel på sådana kostnader är övriga personalkostnader, revision, hyra, försäkringar, kontorsmaterial, porto och administrativa system.

Inköp varor och tjänster

Inköp av varor och tjänster utgörs i huvudsak av leksaker, böcker, tv-produktion och fadderresor.

Tillgångar och skulder

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Avskrivningar görs systematiskt över den bedömda nyttjandetiden. När en materiell anläggningstillgångs avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas tillgångens restvärde. Följande avskrivningstider tillämpas:

Datorer 3 år

Datasystem (PlanSYS) 5 år

Inventarier 5 och 10 år

Har en materiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Lager av handelsvaror

Handelsvaror värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Dessa varor består främst av leksaker och böcker

Noter

Not 1 - Fadderbidrag

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Traditionellt fadderskap	168 120 297	168 120 297	175 885 584	175 885 584
Projektfadderskap	5 950 208	5 950 208	4 467 033	4 467 033
Summa	174 070 505	174 070 505	180 352 617	180 352 617

Not 2 - Övriga insamlade medel

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Radiohjälpén	2 151 139	2 151 139	3 451 363	3 451 363
Operation dagsverke Albanien	260 031	260 031	134 529	134 529
Allmänheten & mindre företagsbidrag	2 165 515	2 165 515	1 276 549	1 276 549
Företag	701 106	701 106	858 238	858 238
Summa	5 277 791	5 277 791	5 720 679	5 720 679

Not 3 - Övriga intäkter

Övriga intäkter består av hyresintäkter samt frakt och portointäkter vid försäljning av leksaker och böcker

Not 4 - Försäljning varor & tjänster

Försäljningen utgörs i huvudsak av TV-produktioner, leksaker, böcker samt arrangerade fadderresor

Not 5 - Verksamhetskostnader

Personal, löner & sociala kostnader	Moderstiftelse		Koncern	
	2009	2009	2008	2008
Medelantalet anställda	2009	2009	2008	2008
Antal anställda	46	50	39	43
Varav män	12	13	11	12
Andel män	25%	25%	27%	28%
Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från en normal årsarbetstid på 1 950 timmar/år.				
Styrelseledamöter och ledningsgrupp				
Antal styrelseledamöter på balansdagen	11	13	8	8
Varav män	7	8	4	4
Generalsekreterare och ledningsgrupp	4	4	6	6
Varav män	1	1	2	2
Löner och andra ersättningar:				
Generalsekreterare	740 942	832 142	714 704	801 614
Programchef 10 mån	495 182	495 182	569 128	569 128
Ekonomichef, 10 mån	443 168	443 168	38 773	38 773
Kommunikationschef, 5 mån	255 720	255 720	0	0
Projektledare, Produktionsbolaget, 7 mån	0	311 879	0	480 430
Projektledare Development & Education	0	0	412 840	412 840
Övriga anställda	13 941 402	15 689 793	9 012 876	10 165 091
Totala löner och ersättningar	15 876 414	17 716 005	10 748 321	12 467 876
Löner för generalsekreterare och ledningsgrupp var frysta under 2009.				
Sociala kostnader	6 426 819	7 298 320	4 234 059	4 909 823
(varav pensionskostnader)	1 101 879	1 269 941	710 392	805 138

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Summan för pensionskostnader inkluderar lagstadgad ITP-plan. Pensionspremier för samtliga anställda följer ITP-planen.				
Pensionskostnader Generalsekreterare:				
Generalsekreterare	136 926	141 841	122 611	122 611
Det finns inga avtal om avgångsvederlag till någon anställd eller styrelsemedlem. Till styrelsen har inga arvoden utgått.				
Sjukfrånvaro:				
Total sjukfrånvaro	2,41%	2,19%	1,42%	1,36%
Långtidssjukfrånvaro	10,16%	9,80%	0,00%	0,00%
Sjukfrånvaro för män	1,71%	1,51%	1,88%	1,85%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,65%	2,40%	1,23%	1,16%
Anställda - 29 år	2,57%	2,26%	1,60%	1,62%
Anställda 30 - 49 år	1,52%	2,31%	0,87%	0,82%
Anställda 50 år -	7,58%	6,86%	3,99%	3,99%
Uppgift om sjukfrånvaro för respektive grupp lämnas inte då den kan hänföras till en enskild individ.				
Volontärer				
Under året har drygt 250 personer arbetat ideellt för organisationen. Värdet av dess ideella insatser har inte redovisats i resultaträkning				

Not 6 - Eget kapital

Ändamålsbestämda medel				
	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Ingående balans	13 512 716	13 509 125	17 047 177	17 021 354
Årets Resultat	9 704 506	9 725 261	-1 137 575	-1 115 342
Reservering	-9 704 506	-9 725 261	1 137 575	1 115 342
Utnyttjande	3 649 726	3 654 073	-3 534 461	-3 508 638
Balanserat kapital, inkl Årets resultat (koncernen)		16 409		-3 591
Reserverat kapital	5 000 000	5 000 000		
Utgående balans	22 162 442	22 179 607	13 512 716	13 509 125
Ändamålsbestämda medel representerar det belopp som genererats under räkenskapsåret och som återstår att överföras till Plan International under nästkommande år. Föregående års medel har under detta räkenskapsår till Plan International Inc och ingår in posten ändamåls-kostnader.				
Reserverat Kapital har avsatts av styrelsen som en likviditetsreserv				

Not 7 - Inventarier

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Immateriella Anläggningstillgångar				
IB Anskaffningsvärde	5 125 232	5 125 232	5 125 232	5 125 232
Årets anskaffningsvärde	0	0	0	0
UB Anskaffningsvärde	5 125 232	5 125 232	5 125 232	5 125 232
IB Avskrivningar	0	0		
Årets avskrivningar	-1 025 046	-1 025 046		
UB Avskrivningar	-1 025 046	-1 025 046		
UB Bokfört värde Immateriella anl.tillgångar	4 100 186	4 100 186		
Materiella Anl.tillgångar				
IB Anskaffningsvärde	2 944 846	3 027 021	2 466 046	2 689 186
Årets anskaffningsvärde	320 481	332 153	478 800	513 645
Värdet på under året utrangerade inventarier	0		0	0
UB Anskaffningsvärde	3 265 327	3 359 174	2 944 846	3 202 831
IB Avskrivningar	-2 432 835	-2 469 006	-2 056 878	-2 076 877
Årets avskrivningar	-312 997	-347 201	-375 957	-396 564
Återförda avskrivningar för utrangerade Inventarier	0	0	0	0
UB Avskrivningar	-2 745 832	-2 816 207	-2 432 835	-2 473 442
UB Bokfört värde Materiella Anl.tillgångar	519 495	542 967	512 011	729 389
Totalt Bokfört värde Anl.tillgångar	4 619 681	4 643 153	5 637 243	5 854 621

Not 8 - Aktier svenskt dotterbolag

Plan Sverige Produktion & Försäljning AB, Org.nr; 556584-5798, säte: Stockholm.
Kapitalandel 100%.

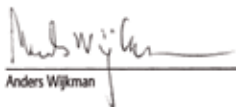
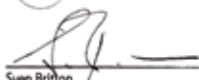
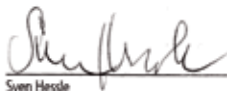
Not 9 - Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Förutbetalda hyror	471 688	471 688	456 678	456 678
Upplupna inkomsträntor	120 500	120 500	147 200	147 200
Upplupna intäkter Elevorganisationen	0	0	3 185 645	3 185 645
Övrigt	797 045	939 912	358 471	590 564
Summa	1 389 233	1 532 100	4 147 994	4 380 087

Not 10 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Moderstiftelse	Koncern	Moderstiftelse	Koncern
	2009	2009	2008	2008
Upplupna semesterlöner	1 461 586	1 485 245	985 222	1 105 087
Upplupna sociala avgifter	459 230	467 385	643 682	737 447
Upplupen särskild löneskatt	432 266	493 661	164 950	212 981
Övriga poster	183 494	664 703	420 427	512 427
Summa	2 536 576	3 110 994	2 214 281	2 567 942

Stockholm den 23 oktober 2009

Jan Cedergren, ordförande
Lars Benon
Johanna Brismar-Skoog
Marika Fahlén
Gunilla Holmgren
Anders Wikman
Camilla Bostrom Wikner
Sven Britton
Sven Hessel
Jens Persson
Magnus Zaar

Vår revisionsberättelse är avgiven den 23 oktober 2009
Örtlings PricewaterhouseCoopers

Jonas Grahn
AVTÖBESERD REVISOR

Plan – för barns rättigheter

Plan är en internationell barnrättsorganisation som arbetar för och tillsammans med de mest utsatta barnen i världen och finns i 66 länder. Plan Sverige är en självständig del av den internationella organisationen Plan.

Plan verkar på gräsrotsnivå och utgår alltid ifrån barns rättigheter. I Plans nätverk ingår 17 självständiga så kallade givarländer, däribland Plan Sverige, vars huvudsakliga uppgift är att samla in medel till utvecklingsprogrammen.

Syftet med Plans arbete är att bekämpa fattigdom och att stärka framför allt barnens rättigheter. Målsättningen är att ge människor – inte minst barn – möjlighet att påverka sin livssituation. Barnkonventionen och dess utvecklingsmål ligger till grund för Plans arbete, vilket innebär att barnen medverkar i allt från planering och genomförande till utvärdering av Plans utvecklingsprojekt.

KORT OM PLAN:

- Plans arbete gynnar drygt 13 miljoner barn runt om i världen
- Plan Sverige har sedan starten 1997 samlat in drygt 1,5 miljarder kronor
- Under verksamhetsåret 2009 samlade Plan Sverige in drygt 211 miljoner kronor
- Av Plan Sveriges insamlade medel gick 81 procent till ändamålet och 19 procent till insamling och administration (SFI:s maxgräns är 25 procent)
- Plan har cirka 7 000 anställda globalt och får hjälp av omkring 60 000 volontärer
- 98 procent av Plans anställda är rekryterade lokalt
- Varje år hanterar Plan Sverige omkring 240 000 försändelser mellan faddrar och fadderbarn